

Facebook, Twitter và cách m ng th gi i

K t qu cu c b u c đ a ph ng v i s v n l n c a đ ng c c h u M t tr n Qu c gia và th t b i c a đ ng c m quy n UMP chi m trang nh t c a các báo Pháp ra ngày hôm nay.

Nh t báo cánh t Libération đ ng nh bà Marine Le Pen, ch t ch đ ng này và ch y t a "L i c nh báo", còn t báo thân h u Le Figaro cho là s c tri không đi b u m c k l c làm cho th ng l i c a cánh t ch có giá tr t ng đ i. Đ i v i nh t báo C ng s n L'Humanité, đây là "M t cu c b u c trong b i c nh kh ng ho ng" và ghi nh n M t tr n Qu c gia đã giành đ c m t l ng c tri đ ng k t cánh h u.

Phong trào b u tình đòi dân ch Maroc đã kh i đ u ngày 20/2/2011 theo m t l i kêu g i trên Facebook.
Reuters

Nh t báo công giáo La Croix băn khoăn: " Làm th nào đ đ i phó v i nguy c h t nh n?", t a trên trang nh t.

Tá báo nhät xét, viäc xây däng các nhà máy đän nguyên tä mäi trên thä giäi sä bäng ngäi, và nhäng món đäu tä län sä đäc dành cho viäc cäng cä vän đä an toàn.

Vän đä năng läng nguyên tä cũng chiäm nhiäu trang trên các tä báo khác, bên cänh đó là häsä Libya, väi viäc phe näi đäy đang tiän thêm vä phía tây cũng đäc các nhät báo Pháp chú ý phân tích.

Internet và đäu tranh dân chä

“Facebook, Twitter và cách mäng thä giäi”, đó là täa đä bài phân tích đäng trên nhät báo Le Monde, nhän đänh vä vai trò cäa các mäng xã häi trong các cuäc cách mäng trong thä giäi äräp hiän nay.

Theo tác giä, trong nhäng năm 2000, Google, YouTube và Yahoo! đã bä mät uy tín đäi väi mät thiäu sä nhäng ngäi sä däng internet có khuynh häng chính trä, do hä chiäu theo các chính phä đäc tài khác nhau, trong đó có Trung Quäc.

Đä thêm nhäp đäc vào thä träng Trung Quäc, Google đã chäp nhän các yêu sách cäa các viên chäc kiäm duyät. Yahoo! thì đã tiät lä cho công an Trung Quäc danh tính cäa mät nhà ly khai sä däng thä đän tä Yahoo. Và nhä väy, các täp đoàn internet Mä đã mang mät bä mät con buôn: nhäng công ty bình thäng, sän sàng làm tät cä đä chiäm đäc thä phän.

Danh đä bät đäu đäc khôi phäc vào cuäi thäp kä, nhä sä khai sinh cäa các mäng xã häi nhä Facebook và Twitter. Đông đäo các thanh niên có häc và Tây hóa äcä các näc đäc tài, tä Miän Đän cho đän Iran, đã say mê sä däng các công cä mäi này, coi đây là mät phän không thiäu trong cuäc säng thäng nhät.

Hä sä däng các mäng xã häi cho mäi hoät đäng, tä chuyän phù phiäm cho đän nghiêm túc.

Facebook và Twitter bắt đầu được thả lã trong cuộc nổi dậy của tuổ i trẻ Iran vào tháng 6 năm 2009.

Các mạng xã hội trẻ thành công c giúp nh ng ngổ i ph n kháng có th ph i h p hành đ ng và lôi kéo thêm thành viên mới, đ ng th i còn giúp cho th gi i bên ngoài biết đ c s đàn áp dã man của c nh sát.

Oái oăm thay, chính báo chí truy n th ng đã giúp cho các mạng xã hội đ c công nh n và tin t ng, v m t thông tin.

B c xúc vì không có đ c các đ n video do các ngu n chính th c cung c p, và cũng mu n đ c ti ng là trẻ trung, hi n đ i, các kênh truy n hình ti ng Anh đã cho phát hàng loạt các tin t c và hình nh do nh ng ngổ i bi u tình g i qua internet, không h h n ch vì t t c đ u miễn phí.

Sau này ngổ i ta mới biết rằng, th i gian, đ a đ m và tên ngổ i th ng đã đ c đ i đi, và m t s s ki n đã đ c di n d ch sai l c.

Dù vậy, Facebook, Twitter, YouTube và các đ i th c nh tranh ít ti ng tăm h n qua s ki n này đã n i b t lên. Vòng hào quang càng sáng chói v i m t loạt sáng ki n của chính ph M , trong khuôn kh chi n d ch vì “T do internet”.

Vào tháng Giêng năm 2010, Ngo i tr ng Hillary Clinton tuyên b , t do l u chuy n thông tin trên mạng là m t m c tiêu chính th c trong chính sách ngo i giao của Hoa K . Và các mạng xã hội đ ng nhiên tr thành mũi nh n trong cuộc th p t chinh m i, “n n ngo i giao Twitter” đã đ c khai sinh nh th .

V trí các mạng xã hội đ c kh ng đ nh v i các cuộc cách mạng của nhân dân p r p trong năm nay. K ch b n Iran đ c l p l i Tunisia, Cairo, nh ng l n này thì gi i trẻ n i d y đã chi n th ng. Các chính khách M , trong đó có c ông Obama, m t l n n a đã hoan nghênh vai trò quan tr ng của các mạng xã hội trong cuộc cách mạng – và th c ra đây cũng là đ qu ng bá cho các công ty M .

Riêng Google, từ năm 2010 đã lấy lợi nhuận thanh danh khi công khai tài cáo Báo Kinh đã cho đi vì công tin học vào các máy chủ của mình để lấy các thông tin cá nhân của các nhà lý khai.

Google để đi a số rồi bị Trung Quốc, nhưng sau đó một thời gian đã nhanh chóng được tìm ra. Đến năm 2011, lợi có một thành công mới, một nhân viên của Google là Wael Ghonim, một thanh niên Ai Cập là giám đốc tiếp thị khu vực Trung Đông, đã lập một trang Facebook dùng làm nơi cho những người nổi dậy ở Cairo gặp gỡ. Bị bắt giam 11 ngày, khi được trả tự do anh đã trở thành một trong những phát ngôn viên của cuộc đấu tranh Ai Cập.

Ngày nay đã có được vị trí thống lĩnh, những những người lãnh đạo Twitter và Facebook đôi khi còn muốn giữ hình ảnh như đấu tranh, bằng cách như những các mạng xã hội của họ là nơi giữ vị trí như những.

Một tiêu chuẩn của họ vẫn là giữ vị trí vô tư của các nước giàu, lập khách hàng chủ yếu như thế. Từ lợi nhuận của báo chí và vai trò của Twitter tại Trung Đông, Biz Stone, một trong những lãnh đạo của mạng này nói rằng, "Twitter là một sân chơi kỹ thuật trung lập".

Nhưng lợi nhuận khen của Washington cũng làm cho Facebook, Twitter và các mạng khác phải nào bị lợi, vì không muốn bị xem là công cụ của chính phủ Mỹ.

Trong lúc Nhà Trắng muốn kiểm duyệt và trấn áp khi WikiLeaks tiết lộ các hồ sơ mật, thì cuối năm 2010 Facebook lợi loan báo là tài khoản của WikiLeaks và người sáng lập Julian Assange không bị xóa, cũng không bị kiểm duyệt.

Twitter lợi còn đi xa hơn. Vào cuối năm 2010 công ty này được lợi nh từ một công ty viên liên bang phải chuyển giao nội dung tài khoản của Julian Assange và ba thành viên khác, đang thời điểm không được báo cho những người này biết. Twitter kháng cáo, và sau đó được phép báo tin cho các nhà hoạt động, nhưng đến tháng Ba thì lợi phải thi hành lệnh cấm.

Bài báo cho biết, với thẩm phán công bố một điều mà những người tôi thấy họ giãi bày ba câu suy nghĩ: Tất cả những ai ký vào bản quy định về báo mới khi đăng ký Twitter sẽ phải chấp nhận rõ ràng là chính quyền Mỹ có thể tham khảo các thông tin của mình.

Fukushima và những quan ngại

Tại nhà máy điện nguyên tử Fukushima tiếp tục chiếm 5 trang báo khi lần đầu tiên Le Monde.

Tờ báo bày tỏ mối quan ngại trước tình trạng nước bị nhiễm phóng xạ nồng độ cao, gây độc hại cho vùng biển gần đó, bóp nghẹt ngành khai thác hải sản của các địa phương xung quanh nhà máy Fukushima, và những chi phí khổng lồ để ngăn ngừa thảm họa.

Tuy vậy, công ty Osmos của Pháp, đơn vị đã trang bị cho 300 công trình Nhật học thuật giám sát bằng sóng siêu âm cho biết là các tòa nhà, các cây cầu và hệ thống giao thông của Nhật vẫn đang vững. Dù biết là vậy, biên độ rung động của các kiến trúc này vẫn không báo động hay rõ ràng, nhưng tôi nghĩ rằng các tiêu chuẩn xây dựng chung chung của Nhật, như đó mà việc tái thiết sẽ ít tốn kém hơn.

Có điều, nhà máy điện nguyên tử Fukushima lại không được trang bị hệ thống quan sát trên. Le Monde cũng phản ánh nỗi bất bình của người dân Nhật, và có được rất ít thông tin, khi họ đến để khám phá về bất tay giữa chính phủ và các tập đoàn hạt nhân.

Sự ảnh hưởng chính sách đến hạt nhân

Phong trào kinh tế của Le Figaro đã công bố một « Tờ rơi lại của điện nguyên tử đang bùng nổ trở lại »: Tại nhà máy Fukushima làm cho nhu cầu gia tăng phải xem xét lại chính sách nguyên tử phục vụ mục đích dân sự của mình.

Điều đầu tiên là Đức, chỉ bốn ngày sau trận động đất, bà Angela Merkel đã loan báo đóng cửa ít nhất

ba tháng b&y nhà máy đßn nguyên t& cũ k& nh&t.

Nßc Ý v&n đßn tái thúc đ&y chßng trình h&t nh&n đã b& ng&ng cách đây h&n 20 năm, nay l&i đ&i thêm m&t năm n&a, còn Th&y Sĩ cho bi&t s& xem xét nhi&u h&ng.

Trong khi, theo l&i ông William Ramsay, giám đ&c chßng trình năng l&ng c&a Vi&n Quan h& Quốc t& Pháp, thì ngày 10/3, ch& m&t ngày trßc th&m h&a, các nßc Hoa K&, Tây Ban Nha, Anh, Ý đ&u h&m h& mu&n tái l&p năng l&ng nguyên t&, và các qu&c gia m&i tr&i đ&y chen chúc t&i C& quan Năng l&ng Nguyên t& Quốc t& Vienna đ& xin tr& giúp ti&n hành chßng trình h&t nh&n.

Theo chuyên gia trên, thì gi& đây s& có 11, 12 nßc v&n ti&p t&c mu&n có đßn nguyên t&.

D& lu&n t&i các nßc đang phát tri&n v&n ch&a hi&u bi&t đ&y đ& v& v&n đ& này, h&n n&a h& đang đối năng l&ng, đ&c bi&t là Trung Quốc.

Còn t&i các qu&c gia dân ch&, thì công lu&n s& là y&u t& quy&t đ&nh cho vi&c ch&n l&a ngu&n năng l&ng, và phßng cách duy nh&t đ& tr&n an công chúng là áp đ&ng các tiêu chu&n qu&c t& th&c s& v& an toàn. Nh& v&y giá m&t kilowatt đßn nguyên t& s& tăng lên, có th& làm cho các nßc có ngu&n năng l&ng b& sung s& ph&i cân nh&c.

Ông Robert Kelley, chuyên gia v& an toàn h&t nh&n, c& v&n cho các nßc châu Á đang mu&n xây d&ng nhà máy đßn nguyên t& nh&n xét, hi&u &ng Fukushima đã có th& nh&n th&y.

Ai C&p đã t&m ng&ng vi&c g&i th&u xây d&ng nhà máy đßn h&t nh&n đ&u tiên. T&i Đông Nam Á, Vi&t Nam và Malaysia nói r&ng không thay đ&i k& ho&ch, nh&ng các nßc châu Á hi&n đang h&ng đ&n vi&c mua các lò ph&n &ng hi&n đ&i h&n, an toàn h&n.

Theo ông, đa s& các nßc này có r&t ít kinh nghi&m, h& c&n 10 năm đ& xây d&ng các nhà máy đßn nguyên t& và cũng ng&n &y năm đ& có đßc đ&i ngũ các k& thu&t viên h&t nh&n có năng l&c

cũng như kinh nghiệm. Đây sẽ là thử thách lớn nhất của các quốc gia này trong năm 2020.

Libya: Giải pháp chính trị?

Về tình hình Libya, Le Monde chú ý đến việc tìm kiếm “mô hình giải pháp chính trị”. Chỉ cần nhìn quân sự ở Libya đã được tiến hành ngay trong khi xác định được các bên chủ huy và mục đích chính trị.

Nay thì đã thành một quan chủ huy sẽ là NATO – một nhóm các quốc gia Pháp trong chính quyền Obama, và không muốn can thiệp vào thế giới ở rìa phía bắc.

Còn mục tiêu chính trị vẫn còn mơ hồ. Đây là lý do ưu tiên chiến tranh được tiến hành không nhằm vào một dân tộc đang bị đe dọa, mà là một cuộc chiến có mục đích “nhân đạo” mang tính ngăn ngừa – ít nhất là để tránh được một cuộc thảm sát ở thành phố Benghazi.

Làm thế nào để ra khỏi được cuộc khủng hoảng sau đó? Khác với năm 1999, NATO chỉ không kích sau khi từng tấn công Serbia để chỉ giải pháp chính trị được đề nghị cho Kosovo, lần này tại Libya, các nước tham gia chưa có kế hoạch nào trong đó.

Mọi người đều hy vọng cuộc chiến sẽ sớm chấm dứt, nhưng phe nào đi đầu thì quá chậm. Phe này ô hờp, chấp vá, chưa hẳn đem đến những đóng góp vai trò cốt lõi trong chính quyền tiếp theo.

Paris hy vọng Liên đoàn Ả Rập sẽ hỗ trợ được, tìm ra được một nhân vật Ả Rập có thể giúp tiến hành đàm phán giữa những người ở Libya, chỉ không kể về việc gì ở Liên hiệp châu Phi. La Croix cho biết thêm một thông tin: châu Âu đã dành 2.000 “hàng ngàn vì dân chúng” trị giá 50 triệu euro để đào tạo các trí thức Ả Rập.

Tác Giả: Th y My

Thứ Hai, 28 Tháng 3 Năm 2011 21:47
